

Κανονισμός Δεοντολογίας της Έρευνας

1. Οι κανόνες δεοντολογίας για την έρευνα και τα πνευματικά δικαιώματα εφαρμόζονται σε όλες τις ερευνητικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες που διεξάγονται υπό την ευθύνη ή με συμμετοχή του επιστημονικού προσωπικού του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών στα ΠΠΣ, ΠΜΣ και ΠΔΣ, στους χώρους του ή εκτός αυτών, με ή χωρίς χρηματοδότηση (απόφαση Συνέλευσης 23/14.10.2022). Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ερευνητικών προγραμμάτων οφείλουν να ακολουθούν τους κανόνες της επιστημονικής δεοντολογίας και τεκμηρίωσης. Η κατασκευή ή η παραποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων αποτελούν σοβαρά παραπτώματα που επισύρουν την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων.
2. Οι ερευνητές απολαμβάνουν τη συνταγματικά κατοχυρωμένη ελευθερία της έρευνας και οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να την προασπίζουν από οποιεσδήποτε έξωθεν πολιτικές, ιδεολογικές ή άλλες πιέσεις και παρεμβάσεις.
3. Η οικειοποίηση αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την ερευνητική προσπάθεια άλλου ή άλλων ερευνητών της ίδιας ή άλλης ερευνητικής μονάδας, επίσης, ελέγχεται και τιμωρείται σύμφωνα με τις αρχές προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων. Η ατομική συμβολή κάθε ερευνητή/ριας σε συλλογικές ερευνητικές προσπάθειες πρέπει να αναγνωρίζεται. Η αποτύπωση αυτής της συμβολής με ακρίβεια, είτε σε επιστημονικές δημοσιεύσεις είτε σε οποιαδήποτε δημόσια παρουσίαση του ερευνητικού προγράμματος, αποτελεί δικαίωμα του/της ερευνητή/ριας. Η σχετική ευθύνη βαρύνει όλα τα μέλη της επιστημονικής ομάδας και ιδίως τους επικεφαλής του προγράμματος.
4. Οι επικεφαλής ερευνητικών ομάδων, πέρα από τις ατομικές τους υποχρεώσεις, είναι υπεύθυνοι για την ενημέρωση των μελών της ομάδας τους ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των τελευταίων και ως προς τους κανονισμούς λειτουργίας του ερευνητικού οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των οικείων κανόνων δεοντολογίας. Είναι, επίσης, υπεύθυνοι για την επίβλεψη της τήρησης των παραπάνω.
5. Η ερευνητική δραστηριότητα πρέπει να διενεργείται με απόλυτο σεβασμό στην αξία του ανθρώπου και του φυσικού περιβάλλοντος. Οι ερευνητές δεσμεύονται από τις γενικά αναγνωρισμένες αρχές προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας, της προστασίας της δημόσιας υγείας, καθώς και της προστασίας του παιδιού και των ευαίσθητων και ευπαθών ομάδων.
6. Κατά την ανάληψη, τη διεξαγωγή και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της έρευνας τα μέλη ΔΕΠ οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι:
 - α) έχουν λάβει τυχόν απαιτούμενες από τους αρμόδιους φορείς άδειες για τη διεξαγωγή της συγκεκριμένης έρευνας,
 - β) δεν συντρέχει στο πρόσωπό τους οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων που θα απαγόρευε ή θα δυσχέραινε τη διεξαγωγή της έρευνας κατά τρόπο αντικειμενικό, αμερόληπτο και επιστημονικά και ηθικά αδιάβλητο,
 - γ) τηρούν τυχόν ειδικές διατάξεις που διέπουν το συγκεκριμένο ερευνητικό αντικείμενο, ιδίως: για κοινωνικές έρευνες που αφορούν ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, τις βιολογικές ή κλινικές έρευνες, τα πειράματα που χρησιμοποιούν ζώα, τη διαχείριση επικίνδυνων ουσιών

και αποβλήτων και δεν παραβιάζουν διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Για το σκοπό αυτό, τα μέλη ΔΕΠ υποχρεούνται να απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές και να λαμβάνουν κατάλληλες νομικές συμβουλές, πριν από την έναρξη οποιασδήποτε ερευνητικής δραστηριότητας, τηρώντας πλήρες αρχείο της σχετικής αλληλογραφίας τους και μετά το πέρας της έρευνας. Σε περίπτωση αμφιβολίας, τα μέλη ΔΕΠ οφείλουν να απευθύνονται στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου.

7. Οι ερευνητές πρέπει να μεριμνούν για τη σχολαστική τήρηση των κανονισμών ασφαλείας ιδιαίτερα σε εργαστηριακές έρευνες. Σε περίπτωση που η τήρηση κανονισμών ασφαλείας εξαρτάται από θέμα υποδομών/εξοπλισμού ενημερώνει τους αρμοδίους, για να ληφθούν άμεσα τα απαραίτητα μέτρα.

8. Η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους πνευματικών έργων τρίτων προσώπων (βιβλίων, άρθρων, εργασιών, κ.λπ.) καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η παραποίηση ή απομίμησή τους, χωρίς την άδεια του δημιουργού τους, απαγορεύεται από τον νόμο, ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία αυτή γίνεται (έντυπη, ηλεκτρονική, φωτογραφική, κ.λπ.) και συνιστά αστικό και ποινικό αδίκημα, αλλά και σοβαρή πειθαρχική παράβαση. Κάθε δημιουργός ή συνδημιουργός έργου δικαιούται να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος, απολαμβάνοντας και τα τυχόν περιουσιακά δικαιώματα που απορρέουν από το έργο. Η παράλειψη της αναφοράς της πνευματικής εισφοράς τρίτων προσώπων σε δημοσιευμένο έργο ή, αντίθετα, η συμπερίληψη προσώπου ως δημιουργού ή συνδημιουργού σε έργο, στο οποίο δεν εισέφερε προσωπικό δημιουργικό έργο, συνιστούν σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα και μπορούν να έχουν και άλλες

9. Σε περίπτωση έργου που είναι αποτέλεσμα της πραγματικής δημιουργικής συνεισφοράς περισσότερων προσώπων, τα πρόσωπα αυτά πρέπει να αναφέρονται όλα ως συνδημιουργοί του έργου κατά τη σειρά της σπουδαιότητας της συμβολής τους. Σε περίπτωση που το δημοσίευμα είναι καρπός αμειβόμενου έργου που ανατέθηκε με σύμβαση από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται, προκειμένου να τηρούνται οι συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν τυχόν αναληφθεί και οι οποίες μπορεί να περιορίζουν τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα των δημιουργών. Η εκμετάλλευση των περιουσιακών δικαιωμάτων που προκύπτουν από δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας από τον δημιουργό ή τον εφευρέτη μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς, προκειμένου, ιδίως για έργα που παρήχθησαν με τα μέσα ή τη χρηματοδότηση του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος ή άλλου φορέα.

10. Λογοκλοπή είναι η ενσωμάτωση σε έργο ιδεών, αποσπασμάτων ή και μεμονωμένων φράσεων έργου τρίτου προσώπου, χωρίς αναφορά της σχετικής πηγής.

Απαγορεύεται:

α) η χρησιμοποίηση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων προσώπων και η εμφάνισή τους ως προσωπικών δημιουργημάτων του μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας του τμήματος,

β) η υποβολή εργασιών που έχουν εκπονηθεί σε συνεργασία με άλλους ως προϊόντων αποκλειστικά ατομικής εργασίας ενός μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας του τμήματος,

11. Η λογοκλοπή συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα, ιδιαίτερα όταν διαπράττεται από μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του τμήματος και απαντάται σε έργα που εμφανίζονται ως πρωτότυπα έργα του συγγραφέα τους.

12. Τα μέλη του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος οφείλουν να αποφεύγουν τη δημοσίευση του ίδιου έργου σε διαφορετικές μορφές είτε σε διαφορετικά έντυπα, χωρίς ή με επουσιώδεις αλλαγές, ώστε τα δημοσιεύματα που προκύπτουν να εμφανίζονται πλασματικά ως πλείονες αυτοτελείς και πρωτότυπες εργασίες του δημοσιεύοντος.